

**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

Sammen designer vi livet

Bæredygtigt forbrug

Kolding Kommunes indkøbs- og
ressourcestrategi 2022-2030

Indhold

Forord - Sammen tager vi på en bæredygtig rejse	2
Indledning	3
Mission og vision	4
På vej mod et bæredygtigt og ansvarligt ressourceforbrug	5
Sammen om at udvikle fremtidens bæredygtige ressourceforbrug	7
Vi fremmer den professionelle og effektive organisering	12
Sådan skal strategien implementeres	15
Pejlemærker for mål- og indsatsplane	16
Værktøjskasse	17

Credit:

Strategien er blevet til i dialog med udvalgte medarbejdere fra kommunens forvaltninger. Dens struktur og indsatsområder er inspireret af bl.a. Kommunernes Landsforenings fælleskommunale indkøbsstrategi, Indkøb med mening (2020-2024), regeringens strategi for offentlige grønne indkøb, Grønne indkøb for en grøn fremtid (2020) og henholdsvis København Kommunes og Odense Kommunes indkøbspolitikker

Forord

Sammen tager vi på en bæredygtig rejse

Kolding Kommune er ambitiøse på den bæredygtige dagsorden. Både når det kommer til den miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

Mange aspekter har imidlertid en indflydelse på, hvor bæredygtigt vi som kommune kan agere, men de valg vi tager i forhold til vores forbrug, rummer et stort potentiale. Mange offentlige indkøbsorganisationer er i gang med at tilpasse deres indkøb til at understøtte den bæredygtige omstilling i samfundet ved at stille flere krav til de sociale parametre og det miljømæssige aftryk fra de anlæg og ejendomme, der bygges og på de varer og tjenesteydelser, der indkøbes.

Det vil vi også i Kolding Kommune, men vi er klar til at gå endnu længere end det. Vi nøjes ikke med at se på indkøb, men vælger at forholde os kritisk til vores ressourceflow. Vi ønsker at præge de valg, vi tager, når vi anskaffer og bruger ressourcer - fra behovet opstår, til det bliver opfyldt. Vi er ambitiøse i vores rejse mod et bæredygtigt og optimeret ressourceforbrug, og rejsen er ikke nødvendigvis let. Vi skal udfordre normer og ruske op i sædvanlig vane-tænkning. Og vi skal i høj grad gentænke og redesigne den måde, vi arbejder på i dag, når vi anskaffer og forbruger ressourcer. Det kræver øget fokus på innovation, på samarbejde, på lokal handel og på måden, vi organiserer indkøb på.

Med denne strategi tager vi således et stort skridt videre. Vi starter en rejse mod et mere bæredygtigt og optimeret ressourceforbrug. Og vi er alle med.

Lad rejsen begynde.

Borgmester
Knud Erik Langhoff

Kommunaldirektør
Thomas Boe

Fornybare ressourcer er naturressourcer, der til stadighed dannes på ny, eksempelvis træ, vind- og solenergi.

Fornybare ressourcer sættes ofte i kontrast til ikke-fornybare ressourcer, som for eksempel olie, naturgas, kul og mineraler, som kun findes i en given mængde.

Indledning

Jordens ressourcer er knappe. Alligevel bruger vi løs af ressourcerne, som om vi har mere end fire jordkloder til rådighed. I havene udgør plastik et stort problem, og biodiversiteten er under pres. Den seneste rapport fra FN's klimapanel viser, at vi ikke når målet i Paris-aftalen om at holde den globale temperaturstigning under 1,5° C. Resultatet er mere ekstremt vejr, med tørke, monster-regn, havstigninger m.m.

Vi står med andre ord i en situation, der kalder på handling nu.

I Kolding Kommune handler vi blandt andet ved at skabe et mere bæredygtigt og optimeret resourceforbrug. Vi bevæger os væk fra et lineært køb-og-smid-væk-forbrug til et mere cirkulært og bæredygtigt resourceforbrug, hvor vi bringer eksisterende ressourcer i spil. Og med et styrket fokus på social bæredygtighed understøtter vi den gruppe borgere, der pga. nedsat arbejdsevne eller andre udfordringer står uden for et arbejdsfællesskab.

I 2020 brugte Kolding Kommune 513 mio. kr på vareindkøb, 1.100 mio. kr. på tjenesteydelser og 327 mio. kr. på bygge- og anlægsopgaver. Det udgør en kraftig motor med et enormt potentiale for at skabe et bæredygtigt og optimeret resourceforbrug.

I tæt samarbejde med potentielle entreprenører, leverandører og samarbejdspartnere har vi en oplagt mulighed for at udforske innovative og bæredygtige tilgange og løsninger.

Det kræver, at vi altid undersøger, hvilke bæredygtige løsninger, vi kan anvende, når behovet for ressourcer skal dækkes. Det kræver, at vi øger fokus på bæredygtige løsninger i hele resourcekredsløbet: Fra produktion, anskaffelse, brug og til bortskaffelse. Og det kræver, at vi sikrer, at økosystemer regenereres, at skadelige kemikalier og affald designes bort, og at hele systemet baserer sig på fornybare ressourcer.

Vi er godt i gang! Vi har arbejdet med miljøvenlige, grønne indkøb i mere end 20 år. Vi har gode erfaringer med at omsætte verdensmål til hverdagshandlinger, og vi står stærkt i indsatsen for at fremme socialøkonomi og virksomheders sociale ansvar. I organisationen findes således flere eksempler på, hvordan vi er lykkedes med at sætte ressourcerne i spil på en ny måde.

Strategien gælder for alle de ressourcer, vi anskaffer og bruger for at varetage Kolding Kommunes brede opgaveportefølje, hvad enten ressourcen er et produkt, en tjenesteydelse eller en bygge-/anlægsopgave.

Mission og vision

Kolding Kommune er ambitiøse på den bæredygtige dagsorden. Bæredygtighed skal være en integreret del af alt, hvad vi gør. Vores anskaffelse og brug af ressourcer er et vigtigt element i omstillingen til et bæredygtigt samfund. Det er her, vi har mulighed for via vores adfærd at påvirke markedet og de entreprenører og leverandører, vi samarbejder med.

Vision

Kolding Kommunes indkøb og ressourcerforbrug skaber bæredygtige forandringer.

Mission

Vi finder bæredygtige løsninger, når behov for ressourcer opstår.

Vi arbejder innovativt for at finde løsninger, der skaber værdi for den miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

Vi skaber forandring hos os selv og vores samarbejdspartnere, leverandører og entreprenører.

Vi lader de fem designprincipper i Kolding Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2020 - 2030 sætte retningen for rejsen.

Bæredygtighedstrategien fem designprincipper

Fra spild til ressource: Vores indsatser skaber lukkede kredsløb og bidrager til at regenerere vores produkter og ressourcer. Det betyder, at ting designes, så de kan repareres, genbruges og i sidste ende adskilles, så de igen kan indgå i nye kredsløb. Alt er en ressource, intet går til spilde.

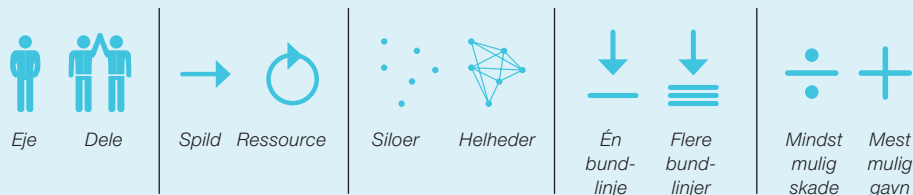
Fra eje til dele: Vi udnytter vores ressourcer bedst muligt og derfor deler vi produkter og ressourcer mellem os. Det betyder, at vi går fra en ejermentalitet til en låne- og delementalitet, hvor vi deler og viderebringer vores produkter og ressourcer til næste bruger og næste generation.

Fra siloer til helheder: Vi har øje for den helhed vores indsatser indgår i, hvor alt er forbundet og påvirker hinanden. Det betyder, at vi ser på tværs af organisatoriske skel og økonomiske kasser, og finder løsninger i samspil med forskellige aktører. Derved sikrer vi, at en forbedring et sted ikke skaber et større utilsigtet problem et andet sted.

Fra én til flere bundlinjer: Vi har fokus på at skabe en bæredygtig vækst, hvor vi vægter den miljømæssige og sociale bundlinje på lige fod med den økonomiske. Det betyder, at vi forholder os til alle vores indsatsområder, når vi træffer beslutninger og vi træffer beslutninger baseret på totaløkonomien.

Fra mindst mulig skade til mest mulig gavn: Vores indsatser skal ikke blot undgå at gøre skade, men gøre mest mulig gavn, og regenerere vores økosystem og samfund. Det betyder, at vi forholder os aktivt til hvordan vores indsatser kan skabe værdi for alle indsatsområder.

5 cirkulære designprincipper:

På vej mod et bæredygtigt og ansvarligt ressourceforbrug

Med denne strategi ønsker vi at præge de valg, vi tager, når vi anskaffer og bruger ressourcer, fra behovet opstår, til det bliver opfyldt. Det betyder helt konkret, at vi vil se på, hvilke bæredygtige håndtag, vi kan skrue på, når et behov for ressourcer opstår, når vi anskaffer en vare, en service eller et anlæg, og til vi på sigt ikke længere har behov for ressourcen.

Ressourcetrappen

For at visualisere, hvad vi ønsker at opnå, har vi udviklet ressourcetrappen. Her gælder det om at blive på så lavt et trin som muligt. Det betyder f.eks., at det traditionelle indkøb er den sidste udvej. Vi skal i stedet forsøge at gentænke vores behov og se på, om vi kan dække behovet for ressourcer på en anden måde, end vi plejer.

Det er i overvejelserne, inden vi anskaffer en ressource, at Bæredygtighedsstrategiens designprincipper kommer i spil. Det er her, vi overvejer i hvilken grad, vi kan gå fra spild til ressource, fra eje til leje, fra siloer til helheder, fra en til flere bundlinjer og fra mindst mulig skade til mest mulig gavn. Det er her, vi i vores valg vægter både den miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

De tre bundlinjer skal balanceres i forhold til det konkrete behov og indtænkes ligeværdigt i alle løsninger.

I **tabel 1** er vist, hvordan ressourcetrappen kan anvendes for henholdsvis varer, tjenesteydelser og bygge- anlægsopgaver. De valgte eksempler er alene tænkte eksempler og ikke eksempler på gennemførte tiltag.

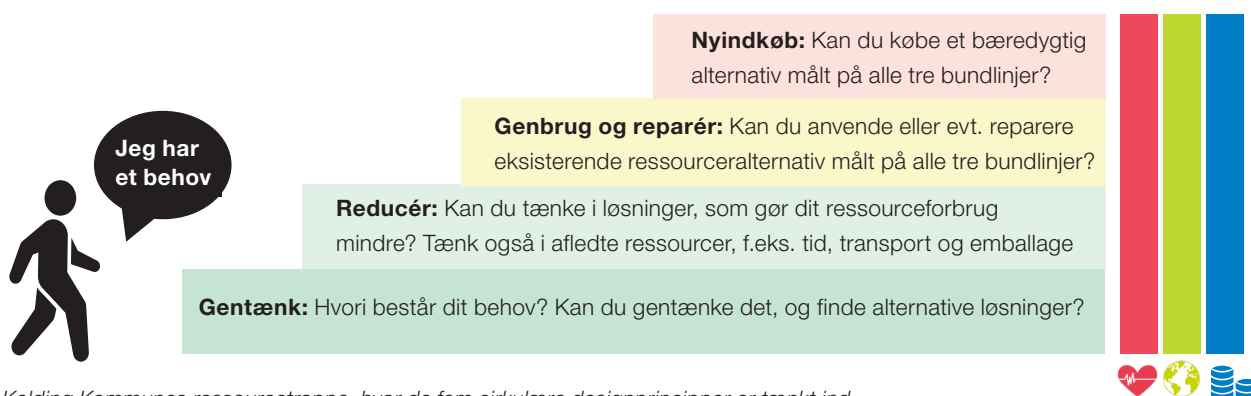
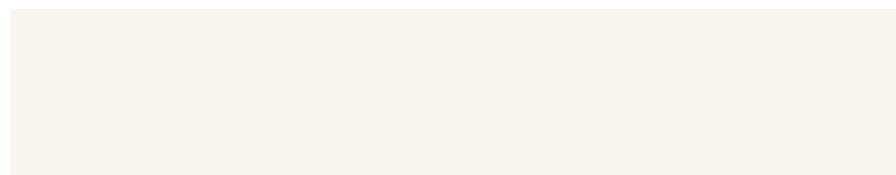

Fig.: Kolding Kommunes ressourcetrappe, hvor de fem cirkulære designprincipper er tænkt ind.

Muligheder ved ressourcebehov	Varer	Tjenesteydelser	Bygge- og anlæg
	Behov for nye skriveborde	Behov for vinduesvask	Behov for ombygning til administration
<p>Gentænk: Måden vi anskuer vores behov skal gentænkes. Når et behov opstår - værende enten materielt eller immaterielt - søger vi nye og mere bæredygtige løsninger. Hvad er dit behov? Gentænk dit behov og vær nysgerrig på om du kan opfylde dit behov på en anden måde end ved at anskaffe dig en ressource. Kan du måske helt undvære? Sæt alle tre bundlinjer i spil.</p>	<p>Overvej om dit behov for nye skriveborde kan revurderes. Analyser viser, at en stor del af skrivebordene ikke anvendes i løbet af en arbejdsdag. Overvej om alle har behov for fast arbejdsplads. Fremfor f.eks. at købe skriveborde til nye medarbejdere kan vores nye arbejdsmønstre, online-møder og hjemmearbejdsdage give mulighed for at revurdere behovet for antal skriveborde. Måske vores møbelleverandør kan guide til multifunktionelle løsninger, så færre skriveborde står tomme i løbet af dagen - og det oprindelige behov dermed kan justeres?</p>	<p>Overvej dit behov for vask af vinduer. Hvor ofte vinduerne skal vaskes afhænger f.eks. af om vinduerne er meget udsatte f.eks. af os fra biler eller af vejret. Ved samtidig vask af vinduesrammen kan behovet for hyppig vask af vinduer sandsynligvis reduceres.</p>	<p>Overvej dit behov for ombygning. Undersøg, hvad der giver den mest optimale anvendelse af den eksisterende bygningsmasse. Hvordan kan den eksisterende rumfordeling, vægge og materialer komme i anvendelse?</p>
<p>Reducér: Vi er et af de lande i verden, som forbruger mest per indbygger. Vi skal derfor overveje vores ressourceforbrug, og når det er muligt undvære eller reducere vores forbrug. Sæt alle tre bundlinjer i spil.</p>	<p>Overvej om du kan reducere dit ressourceforbrug ved f.eks. at undgå skriveborde, som ikke kan repareres, genbruges eller adskilles og indgå i nye kredsløb. Eller overvej om alle skal have sit eget skrivebord, når flere arbejder hjemme?</p>	<p>Overvej om eks. vandforbruget kan reduceres ved vask af vinduer. Eks. ved at anvende blødtvandsanlæg.</p>	<p>Overvej om du kan reducere dit ressourceforbrug. Kan behovet for areal reduceres ved at tænke i multifunktionelle udnyttelser af bygningens rum? Det kan f.eks. være indretning af kantinen, så den uden for spisetider kan anvendes til møder.</p>
<p>Genbrug og reparer: De ressourcer vi har, skal vi passe godt på. Brug så vidt muligt det der allerede findes i vores organisation, del mellem hinanden og reparer hvis noget går i stykker. Sæt alle tre bundlinjer i spil.</p>	<p>Er dit skrivebord gået i stykker, så overvej, om du kan reparere det, så du undgår at købe nyt. Hvis ikke, så overvej, om du har behov for dit eget skrivebord eller om du kan dele med andre. Eller undersøg om andre i organisationen har overskud. Eller undersøg om dit kommende skrivebord kan findes brugt i indkøbssystemet.</p>	<p>Overvej om vaskevandet kan genbruges ved recirkulation og vandrensning.</p>	<p>Overvej om du kan genbruge bygningens eksisterende materialer. Overvej om behovet for nyt inventar kan reduceres ved at genbruge eksisterende inventar. Hvis ikke, så forsøg at tænke genbrugsmaterialer ind i dit projekt og sikre, at materialerne kan bruges igen bagefter ved f.eks. at lave et materialepas.</p>
<p>Bæredygtigt nyindkøb Hvis det er nødvendigt at købe 'nyt', så sørg for at dit indkøb er så bæredygtigt som muligt. Sæt alle tre bundlinjer i spil.</p>	<p>Anvend indkøbsaftalen. Køb miljøcertificerede skriveborde, f.eks. svanemærket, EU-blomst, FSC. Køb skriveborde som kan repareres, genbruges eller adskilles og indgå i nye kredsløb. Prioriter virksomheder, der tager et socialt ansvar.</p>	<p>Stil krav om, at virksomheden til ydelsen løfter et socialt ansvar og bruger miljømæssige ansvarlige produkter. F.eks. svanemærkede sæber. Stil krav til anvendte køretøjers energieffektivitet.</p>	<p>Overvej om du kan certificere dit byggeri, f.eks. efter DGNB standard, svanemærket eller andet. Anvend miljømærkede produkter, eks. Svanemærket, EU-blomsten og FSC. Anvend produkter med dokumentation for lav påvirkning af indeklimaet. Prioriter, at leverandørerne tage socialt ansvar gennem sociale klausuler.</p>

Sammen om at udvikle fremtidens bæredygtige ressourceforbrug

Det kræver mod og lydhørhed at gå nye veje og skabe nye løsninger, og derfor skal vi have hjælp på vejen af partnerskaber med leverandører, brancheorganisationer m.fl. Partnerskaberne inspirerer os til fornyelse, forbedringer og større forandringer i måden, vi arbejder med bæredygtigt forbrug, f.eks. ved at vægte bæredygtige fællesskaber og arbejdspladser - også hos vores leverandører - styrker vi det sociale ansvar.

Vi vil være nysgerrige og åbne overfor nye materialer, arbejdsmetoder samt andet, der understøtter, at vi arbejder os væk fra jomfruelige materialer til bæredygtige alternativer.

Det gør vi både direkte ved at skubbe vores egen adfærd i en mere bæredygtig retning og indirekte ved at stille bæredygtige krav til vores samarbejdspartnere og leverandører.

Forandring kræver mod, tid, plads og rum

Forandring er svær og kan være ressourcekrævende, og derfor skal der afsættes tid, plads og rum til at udvikle fremtidens bæredygtige ressourceforbrug. For at sikre, at der er tid til dette er vi på forkant og planlægger mere langsigtet – og henter inspiration fra tidligere erfaringer og andre fagområder.

CASE:**Vi udviser rettidig omhu
- 'Nyt' tag af gamle teglsten:**

Omkring 1 ton CO₂ blev sparet ved at genbruge de gamle teglsten. Det var gevinsten for klimaet, da 120 m² tag blev renoveret på Børnehaven Trekløveren i Skanderup. Det viste sig nemlig, at ca. 80 procent af de gamle tagsten var af en så god kvalitet, at de kunne genbruges.

Normalt ville de gamle teglsten havne i en affaldscontainer og blive erstattet med nyt tegl. Men teglen viste sig at være af en god kvalitet og i fin stand, så det var oplagt at forsøge at genbruge teglstenene i videst muligt omfang.

Ved at gentænke ressourcebehovet og finde en bæredygtig alternativ til nyindkøb er tagets levetid således forlænget med ca. 50 procent. Alene ved, at stenene blev taget forsigtigt ned, rensat og genopsat.

Bundlinjer

Økonomisk set har der været en lille gevinst ved at genbruge teglstenene, men det var hensynet til ressourcerne, der vægtede mest. Det er ressourcetungt at producere nye teglsten. Både at udvinde råvarerne, at producere teglet og brænde dem. Dertil kommer den CO₂-belastning, der er forbundet med at transportere de nye teglsten.

Designprincipper

Tilgangen med i videst mulig omfang at genbruge teglen og forlænge tagets levetid trækker på de fem designprincipper, særligt:

Fra spild til ressource

Fra en til flere bundlinjer

Fra mindst mulig skade til mest mulig gavn

CASE:**Vi anvender bæredygtighed og CO₂ som konkurrenceparameter i udbud:**

Marina City skal rumme et nyt, tiltrækkende og bæredygtigt bolig- og havnemiljø og har samtidig ambitionen om at blive Danmarks mest attraktive marina. Ambitionen er, at byområdet på bedste vis skal illustrere cirkulær økonomi i byudvikling og byggeri. Derfor er området blevet præcertificeret med 'guld' efter bæredygtighedsstandarden, DGNB, hvilket dokumenterer, at området bliver blandt de absolut mest bæredygtige bydele i Danmark og internationalt.

Som det første udbud i landet, blev der ved valg af entreprenør til de marine anlægsopgaver ikke kun lagt vægt på pris og kvalitet, men også på entreprenørernes evne til at begrænse CO₂-belastningen. Prisen vægtede 50% i kommunens samlede vurdering, kvalitet 25% og på CO₂/bæredygtighed 25%.

Bundlinjer

En del af anlægsarbejdet omfatter opfyld af et nyt landområde til kommende boligområde. Her er der valgt en løsning, hvor 750.000 tons rensed slagge fra affaldsforbrændingen genbruges som opfyldningsmateriale. Nyttiggørelse af et restmateriale på denne måde er væsentligt mere ressourcevenligt og mindre CO₂-belastende, end at hente en tilsvarende mængde råstoffer fra en grusgrav eller havbunden.

DGNB er bæredygtighed lagt i værktøjskasse, og bygger på FN's definition af bæredygtighed. I DGNB-systemet evalueres et byggeri eller byområde ud fra seks hovedområder: Miljømæssig kvalitet, økonomisk kvalitet, social kvalitet, teknisk kvalitet, proceskvalitet og områdekvalitet.

Designprincipper

Med bæredygtighed som det bærende i udviklingen af Marina City er der skarpt fokus på de fem designprincipper, særligt:

Fra spild til ressource

Fra siloer til helheder

Fra en til flere bundlinjer

Fra mindst muligt skade til mest mulig gavn

CASE:

Vi tager socialt ansvar – et samarbejde mellem IT og Special Minds

Indkøb af nyt IT-udstyr belaster miljøet, men pga. høje krav til funktion og sikkerhed er der brug for løbende at skifte ud. Selvom Kolding Kommune ikke længere kan bruge udstyret, er det tit og ofte anvendeligt til hverdagsbrug for andre. For at datasikkerheden overholdes renses udstyret før det sælges til markedspris. Til det har IT-afdelingen indgået et samarbejde med Special Minds i Kolding.

Special Minds er en socialøkonomisk virksomhed, der skaber jobs til mennesker med autismeprofil. Special Minds ansætter medarbejdere enten i fleksjobs eller forskellige former for lønnede timer, alt efter den enkelte medarbejders situation. Special Minds har desuden et samarbejde med Refurb A/S, som er en af nordens førende inden for genbrug af IT. Refurb A/S har på samme måde som Special Minds et mål om at skabe jobs til mennesker med autismeprofil.

Partnerskabet var indstillet til Dansk Erhverv Prisen i 2021 og var finalist i kategorien privat-offentligt samarbejde og var nomineret til CABI-prisen 2021 – bedre arbejde til flere.

Bundlinjerne

Partnerskabet mellem Kolding Kommune, Special Minds og Refurb A/S sikrer på den måde en god og fleksibel økonomisk aftale, der skaber effekt på både den sociale, miljømæssige og økonomiske bundlinje. En aftale, der opstod som følge af en politisk ambition om i højere grad at se på socialøkonomiske effekter som følge af indkøb og udbud.

Hos Special Minds er der som følge af aftalen blevet skabt fem fleksjobs ligesom flere andre gået lidt op i tid. Derudover har de ansat en fuldtidsmedarbejder til at udbrede konceptet til andre samarbejdspartnere. På den måde er der skabt en social værdi svarende til ca. 500.000 kr. årligt målt på sparede forsørgelsesudgifter og indsatser. Dertil kommer en stor social værdi i form af øget livskvalitet, der ikke kan gøres op i penge.

Hvert år udskifter Kolding Kommune op mod 1.200 computere, 500 tablets og 600 telefoner. I alt er ca. 3000 enheder er videresolgt til Special Minds. Det har givet en besparelse på ca. 500 tons CO₂ svarende til 225.000 kr. målt i værdien af CO₂ kvoter på opgørelses-tidspunktet.

Designprincipper

Samtidig er samarbejdet opstået med et skarpt fokus på de fem designprincipper, særligt:

Fra spild til ressource

Fra siloer til helheder

Fra en til flere bundlinjer

Og fra mindst muligt skade til mest mulig gavn

Vi fremmer den professionelle og effektive organisering

Vi arbejder professionelt og effektivt med indkøb. Vi samarbejder på tværs af forvaltningerne og eksternt med offentlige og private aktører. Derigennem opnår vi at anskaffe ressourcer på en smart, bæredygtig og omkostningseffektiv måde.

Vi deler en lang række ressourcebehov med landets 97 andre kommuner, de fem regioner og mange statslige institutioner. Når offentlige aktører samarbejder, kan vi opnå bedre aftaler til at dække vores ressourcebehov. Sammen kan vi stille krav til bæredygtige løsninger.

I Kolding har vi historisk set været foregangs-kommune på miljøvenlige, grønne indkøb. Vi fortsætter dette arbejde og søger indflydelse gennem diverse organisationer og partnerskaber. Via dialog med eksterne og interne samarbejdspartnere modner vi markederne hen imod en cirkulær og bæredygtig tankegang.

Vi skal udnytte og organisere kompetencer

Vi vil blive bedre til at benytte og organisere vores kompetencer inden for indkøb og udbud, miljø og social bæredygtighed. Med en professionel og effektiv organisering af arbejdet med at anskaffe ressourcer kan vi løbende professionalisere og effektivisere og dermed frigøre penge til bæredygtige løsninger.

Ved at anvende vores kompetencer inden for indkøb og udbud kan vi styrke det tværoffentlige samarbejde f.eks. gennem Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI). Vi vil udnytte vores samlede indkøbsvolumen og fælles behov til at opnå aftaler af høj kvalitet. Vi vil være aktive i indkøbsfællesskabet Kom-Udbud for herigennem at styrke og videreudvikle kommunernes samarbejde om bæredygtige indkøb.

Den rigtige vare hos den rigtige leverandør

En professionel indkøbsorganisation er lig med gode, brugbare indkøbsaftaler. Herigennem sikrer vi, at en vare kan anskaffes til den laveste pris samtidigt med, at krav til bæredygtighed og arbejdsforhold bliver efterlevet. At dække sit ressourcebehov ved at anskaffe den valgte vare hos den valgte leverandør er en forudsætning for, at kommunens arbejde med bæredygtige udbud og socialøkonomi kan blive en succes.

Lokal handel

En professionel indkøbsorganisation har øget fokus på at understøtte det lokale erhvervsliv. I vores valg af løsninger vælger vi at handle lokalt, når det er det er praktisk muligt, når det er det mest bæredygtige valg og ellers er i overensstemmelse med gældende regler.

Standardisering giver stordriftsfordele

Ved at standardisere indkøbene til færre og mere bæredygtige produkter opnår vi stordriftsfordele og en øget gennemsigtighed for leverandørerne. Dette resulterer i lavere priser og mere bæredygtige løsninger.

E-handel optimerer og giver økonomiske gevinster

Vi vil fortsat bruge e-handel og digitalisering til at optimere og effektivisere indkøbsarbejdet og dermed opnå økonomiske gevinster. E-handel skal gøre det enkelt for kommunens indkøbere at vælge bæredygtige løsninger.

Øget brug af e-handel og digitalisering åbner op for helt nye muligheder for bedre at følge op på indkøb, synliggøre opnåede gevinster på indkøbsområdet og udarbejde datadrevne analyser af indkøbskategorier på tværs af forvaltningerne, som kan synliggøre yderligere potentialer for optimering.

Deleøkonomi

For at mindske ressourceforbruget vil vi fremme brugen af deleøkonomi. Produkter, der

med fordel kan anvendes af flere afdelinger og institutioner, skal kunne lånes til lejligheden. Det kan eksempelvis være stole til arrangementer, fælles mødelokaler, puljebiler m.v.

Produkterne skal kunne lånes via E-handels-systemet. Vi vil undersøge muligheder for deleøkonomier med private og organisationer. Ved at synliggøre overskudsressourcer, kan de bringes i spil i hele organisationen, uanset om der er tale om byggematerialer eller varer. Vi skal arbejde med depotløsninger, hvor dette er hensigtsmæssigt.

Flere bundlinjer

I udbud arbejder vi med flere bundlinjer. Økologi, grønne og lokale indkøb skal prioriteres. Socialøkonomi skal indarbejdes i alle udbud, hvor dette er muligt. Økonomi er fortsat en prioritet, men må ikke stå alene. Hvor flere bundlinjer resulterer i prisstigninger eller i større her og nu investeringer, er der behov for at gentænke valget af ressource.

Når vi gentænker ressourcebehovet og eventuelt reducerer behovet eller tager totaløkonomiske betragtninger i spil ved valg af ressource, kan vi derigennem finansiere en eventuel forventelige merudgift.

Som udgangspunkt vælger vi bæredygtigt, og kun i særlige tilfælde kan det være nødvendigt at vælge konventionelt.

CASE:**Fra spild til ressource – genbrug af overskudsmøbler**

I foråret 2021 startede Kolding Kommune med at indsamle brugte møbler fra kældre og depotrum fra 25 administrationsbygninger. Skriveborde, stole, mødebord mm. i god stand, er blevet fotograferet, beskrevet og lagt ind i kommunens indkøbssystem, hvor man kan "købe" dem gratis. Ved at gøre dette er møblerne både konkret og i overført betydning flyttet fra kælderrum og frem i lyset, hvor alle kan se dem og alle kan vælge brugt frem for nyt. Møbler, der ikke kan bruges, foræres væk eller sælges.

Ved at tilbyde et overblik over de mange møbler og andre materialer, der er tilgængelige rundt omkring i en stor kommune, kan man vælge et mere bæredygtigt alternativt til nyindkøb. Efter at have gentænkt og måske reduceret sit behov ved at overveje alternativer, kan brugte møbler genbruges frem for at købe nyt. På den måde undgår vi miljøbelastningen ved nyproducerede møbler.

Bundlinjerne

Møbelprojektet er et af flere tiltag for at minimere ressourceforbruget på nyindkøb og dermed forbedre den miljømæssige og økonomiske bundlinje. Ambitionen om at forbedre den sociale bundlinje opnås gennem samarbejde med en socialøkonomisk virksomhed om løsning af opgaven. Derudover løser den socialøkonomiske virksomhed opgaver på møbellageret med bl.a. udlevering og fremvisning.

Efter det første år er der udleveret over 700 møbler til en værdi af knap 800.000 kr. – konservativt sat og i en tid hvor bemanningen har været begrænset og ordningen endnu ikke er så udbredt.

Designprincipper

Tilgangen til de brugte møbler som en fælles ressource trækker på de fem designprincipper, særligt:

- Fra spild til ressource
- Fra eje til dele
- Fra siloer til helheder
- Fra en til flere bundlinjer

Sådan skal strategien implementeres

Direktionen har det overordnede ansvar for at implementere Kolding Kommunes ressource- og indkøbsstrategi.

Direktionen nedsætter en tværgående ressourcegruppe, der skal understøtte arbejdet med at implementere strategien. Ressourcegruppen sammensættes med fagpersoner, der dækker både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed, og dækker både forbrug af produkter, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver.

Ressourcegruppen udarbejder indsats- og målstyringsplaner. Planerne udarbejdes og tidsfastsættes i tæt samarbejde med Bæredygtighedssekretariatet og kommunens administrationsforum.

Ressourcegruppen udarbejder værktøjer, vejledninger og retningslinjer, så vi anskaffer,

bruger og bortskaffer ressourcer i tråd med strategien.

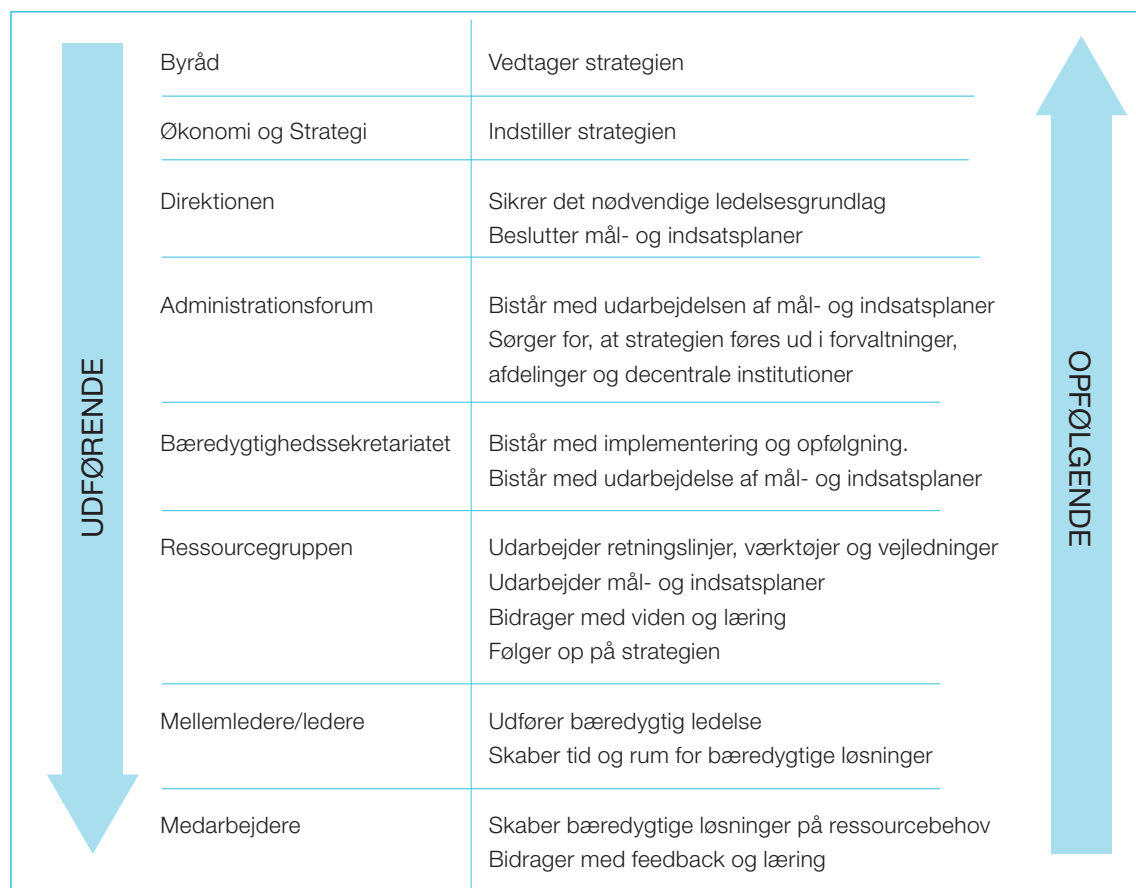
Ressourcegruppen følger op på strategien, og rapporterer årligt status til direktionen.

Ressourcegruppen, bringer behov for ændringer af strategi og indsatser til drøftelse i direktionen og evt. politisk behandling.

Et vigtigt element i implementeringen af strategien bliver en kommunikativ indsats, der skaber og formidler viden om strategiens pejlemærker og igangsatte indsatser.

De gode historier, der opstår i takt med at strategien kommer i anvendelse, skal formidles til fælles læring for hele organisation. Kun ved at dele viden og lære af hinanden når vi i mål med at implementere strategien.

Implementeringskæden

Pejlemærker for mål- og indsatsplaner

Med strategien opstiller vi pejlemærker, der skal lede os i retning af at indfri strategiens vision og mission. Pejlemærkerne tager udgangspunkt i vedtagne målsætninger i kommunens øvrige

strategier og politikker, såsom Bæredygtighedsstrategien, Erhvervs- og Vækststrategien, i socialøkonomipolitikken og politikken for det rummelige arbejdsmarked.

Det har vi opnået i 2030

Vi har skabt bæredygtige forandringer hos os selv såvel som i næste led omkring os. Vi har gjort det let at finde den bæredygtige løsning på vores ressourcebehov, fordi de nødvendige rammer og forudsætninger er til stede.

Ressourcetrappen: Alle anskaffelser og brug af ressourcer tager udgangspunkt i ressourcetrappen og vi ved hvordan.

Bundlinjer: Alle anskaffelser og brug af nye ressourcer tager hensyn til både den miljømæssige, den sociale og den økonomiske bæredygtighed.

Materialebanker: Vores anskaffede ressourcer ser vi som materialebanker, der kan indgå i nye kredsløb.

Deleøkonomi: Alle overskudsmaterialer er sat i system. Vi har udviklet centrale depotløsninger, hvor overskudsbyggematerialer synliggøres. Vi har udvidet vores E-handelsystem til at omfatte overskudsvarer og produkter, der kan deles af flere.

Bygningsressourcer: Vores bygninger er multifunktionelle, så der er flere brugere og funktioner i samme lokaler. Uden for normal arbejdstid deler vi vores bygninger med andre.

Byggeri og anlæg: Der bygges og anlægges bæredygtigt, nye anlæg og nyt byggeri lever op til bæredygtige standarder, til miljømærkekriterier og/eller certificeringsordninger.

Det har vi opnået i 2025

Vi er på vej til at skabe forandringer hos os selv, såvel som i næste led omkring os.

Kendskab: Alle chefer og ledere kender strategien, og ved, hvornår og hvordan den skal anvendes.

Værktøjer: Vi arbejder os ned ad ressourcetrappen med de værktøjer, vi har udviklet, og vi anvender designprincipperne.

Cirkularitet: Vi har udvalgt særlige varegrupper, hvor der skal gøres en ekstra indsats for at få et bæredygtigt kredsløb.

Platform: Vi har udviklet en web-platform, der understøtter strategien: Her gøres værktøjer tilgængelige og viden og erfaringer deles.

Retningslinjer: Vi arbejder efter opstillede retningslinjer for bæredygtigt byggeri og anlæg og driften af disse.

Totaløkonomi: Vi baserer vores valg af ressourcer ud fra totaløkonomiske vurderinger.

Social ansvarlighed: Vi samarbejder og stiller krav om social ansvarlighed og effekt hos vores leverandører og entreprenører og vi understøtter socialøkonomiske virksomheder i vores valg af løsninger.

Miljømærker: Alle nødvendige nyindkøb lever op til miljømærkekriterier, hvor dette er muligt.

Lokal handel: Vi har kortlagt, hvordan vi kan understøtte lokal handel.

Værktøjer

For at kunne implementere strategien er der behov for dynamiske værktøjer og vejledninger, som vi udvikler efter behov i samarbejde med strategiens brugere.

Værktøjerne til at nå i mål med et bæredygtigt ressourceforbrug er mangfoldige og kan bringes i spil efter behov.

Værktøjerne kan være forskellige udbuds-metoder, der understøtter designtilgangen. Et værktøj kan eks. være dynamiske udbudssystemer, hvor også mindre eller nyetablerede virksomheder kan byde ind på dele af aftaler.

Et værktøj kan være en tjekliste eller vejledning med spørgsmål til refleksion, som vi anvender til at afdække behov og finde bæredygtige løsninger.

Det kan også være værktøjer til dialog og forhandling med potentielle leverandører, når vi inviterer til nye løsninger. Eller værktøjer til dialog, når vi arbejder ud fra ressourcetrappen og designprincipperne.

Værktøjerne tester vi, inden de forankres i praksis. Vi opstiller og afprøver i den forbindelse handlinger, hvor værktøjerne prøves af.

Kolding Kommune
januar 2022